

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 77.904/1/V
van 31 juli 2025

over

een ontwerp van koninklijk besluit ‘tot wijziging van artikel 19 van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, van artikel 1 van het koninklijk besluit van 17 januari 2000 tot uitvoering van artikel 2 van de wet van 20 december 1999 tot toekenning van een werkbonus aan werknemers met lage lonen en van andere verminderingen van de persoonlijke bijdragen van sociale zekerheid, en van artikel 2 van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van het Hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen’

CONSEIL D’ÉTAT
section de législation

avis 77.904/1/V
du 31 juillet 2025

sur

un projet d’arrêté royal ‘modifiant l’article 19 de l’arrêté royal du 28 novembre 1969 pris en exécution de la loi du 27 juin 1969 révisant l’arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, l’article 1er de l’arrêté royal du 17 janvier 2000 pris en exécution de l’article 2 de la loi du 20 décembre 1999 visant à octroyer un bonus à l’emploi aux travailleurs salariés ayant un bas salaire et d’autres réductions des cotisations personnelles de sécurité sociale, et l’article 2 de l’arrêté royal du 16 mai 2003 pris en exécution du Chapitre 7 du Titre IV de la loi-programme du 24 décembre 2002 (I), visant à harmoniser et à simplifier les régimes de réductions de cotisations de sécurité sociale’

Op 30 juni 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Sociale Zaken verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege verlengd tot 14 augustus 2025,* een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit ‘tot wijziging van artikel 19 van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, van artikel 1 van het koninklijk besluit van 17 januari 2000 tot uitvoering van artikel 2 van de wet van 20 december 1999 tot toekenning van een werkbonus aan werknemers met lage lonen en van andere verminderingen van de persoonlijke bijdragen van sociale zekerheid, en van artikel 2 van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van het Hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen’.

Het ontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 28 juli 2025. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, kamervoorzitter, Brecht STEEN en Annelies D’ESPALLIER, staatsraden, Bruno PEETERS, assessor, en Ilse ANNÉ, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Ronald VAN CROMBRUGGE, adjunct-auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Annelies D’ESPALLIER, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 31 juli 2025.

*

* Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege verlengd wordt met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juni en 15 augustus.

Le 30 juin 2025, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre des Affaires sociales à communiquer un avis dans un délai de trente jours, prorogé de plein droit jusqu'au 14 août 2025 **, sur un projet d'arrêté royal 'modifiant l'article 19 de l'arrêté royal du 28 novembre 1969 pris en exécution de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, l'article 1er de l'arrêté royal du 17 janvier 2000 pris en exécution de l'article 2 de la loi du 20 décembre 1999 visant à octroyer un bonus à l'emploi aux travailleurs salariés ayant un bas salaire et d'autres réductions des cotisations personnelles de sécurité sociale, et l'article 2 de l'arrêté royal du 16 mai 2003 pris en exécution du Chapitre 7 du Titre IV de la loi-programme du 24 décembre 2002 (I), visant à harmoniser et à simplifier les régimes de réductions de cotisations de sécurité sociale'.

Le projet a été examiné par la première chambre des vacations le 28 juillet 2025. La chambre était composée de Pierre LEFRANC, président de chambre, Brecht STEEN et Annelies D'ESPALLIER, conseillers d'État, Bruno PEETERS, assesseur, et Ilse ANNÉ, greffier.

Le rapport a été présenté par Ronald VAN CROMBRUGGE, auditeur adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Annelies D'ESPALLIER, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 31 juillet 2025.

*

** Ce délai résulte de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, *in fine*, des lois 'sur le Conseil d'État', coordonnées le 12 janvier 1973 qui précise que ce délai est prolongé de plein droit de quinze jours lorsqu'il prend cours du 15 juin au 15 août.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het ontwerp van koninklijk besluit wijzigt artikel 19, § 1, van het koninklijk besluit van 28 november 1969 ‘tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders’ (artikel 1). Hiermee wordt het vakantiegeld dat overeenstemt met loon en dat in december van het vakantiejaar wordt uitbetaald aan bedienden die wegens arbeidsongeschiktheid hun vakantiedagen niet (volledig) konden opnemen, voortaan – in afwijking van de wet van 12 april 1965 ‘betreffende de bescherming van het loon der werknemers’ – als loon gekwalificeerd in de zin van de socialezekerheidswetgeving. Het betreft met name het vakantiegeld dat is verschuldigd krachtens artikel 67*bis* van het koninklijk besluit van 30 maart 1967 ‘tot bepaling van de algemene uitvoeringsmodaliteiten van de wetten betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers’. Door deze wijziging wordt dit vakantiegeld onderworpen aan de socialezekerheidsbijdragen.

Daarnaast worden het koninklijk besluit van 17 januari 2000 ‘tot uitvoering van artikel 2 van de wet van 20 december 1999 tot toekenning van een werkbonus aan werknemers met lage lonen en van andere verminderingen van de persoonlijke bijdragen van sociale zekerheid’ en het koninklijk besluit van 16 mei 2003 ‘tot uitvoering van Hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen’ gewijzigd (respectievelijk de artikelen 2 en 3). Op grond van de te nemen bepalingen wordt het vakantiegeld bedoeld in artikel 67*bis*, tweede lid, van het koninklijk besluit van 30 maart 1967 niet in aanmerking genomen bij de berekening van het referteloon voor de werkbonus en bij de berekeningsbasis van de bijdrageverminderingen. Tevens worden vakantiedagen die na het vakantiejaar worden opgenomen overeenkomstig artikel 64, 1°/1, van hetzelfde besluit uitgesloten van die berekeningsgrondslagen.

De bepalingen treden in werking op 1 januari 2025, met uitzondering van de aanpassing van het loonbegrip, die reeds op 1 december 2024 in werking treedt (artikel 4).

RECHTSGROND

3. Overeenkomstig de aanhef wordt voor het ontwerp van besluit rechtsgrond gevonden in artikel 14, §2, van de wet van 27 juni 1969 ‘tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders’, artikel 23, tweede lid, van de wet van 29 juni 1981 ‘houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers’, artikel 2, §2, tweede lid, van de wet van 20 december 1999 ‘tot toekenning van een werkbonus aan werknemers met lage lonen en van andere verminderingen van de persoonlijke

bijdragen van sociale zekerheid', en artikel 331, vijfde lid, van de programmawet (I) van 24 december 2002.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 4

4.1. Op grond van artikel 4 heeft het te nemen besluit uitwerking met ingang van 1 januari 2025, met uitzondering van artikel 1, dat uitwerking heeft met ingang van 1 december 2024. Hierdoor wordt aan het te nemen besluit een retroactieve werking toegekend.

Het verlenen van terugwerkende kracht aan besluiten kan slechts onder bepaalde voorwaarden toelaatbaar worden geacht, namelijk wanneer ofwel voor de retroactiviteit een wettelijke grondslag bestaat, ofwel de retroactiviteit betrekking heeft op een regeling waarbij, met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, voordelen worden toegekend ofwel de retroactiviteit noodzakelijk is voor de continuïteit of de goede werking van het bestuur en daardoor, in beginsel, geen verkregen situaties worden aangetast.

Enkel indien de terugwerkende kracht kan worden ingepast in één van de opgesomde gevallen kan deze toelaatbaar worden geacht.

4.2. Gevraagd naar een verantwoording voor de retroactieve werking, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“Het koninklijk besluit van 8 februari 2023 (tot wijziging van de artikelen 3, 35, 46, 60, 64, 66 en 68 en de invoering van een artikel 67bis in het koninklijk besluit van 30 maart 1967 tot bepaling van de algemene uitvoeringsmodaliteiten van de wetten betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers) is in werking getreden op 1 januari 2023 en is voor de eerste keer van toepassing op het vakantiejaar 2024, met als vakantiedienstjaar 2023.

Vakantiegeld voor niet-opgenomen vakantiedagen in 2024 is dus reeds uitbetaald in december 2024. Het is daarom noodzakelijk dat het koninklijk besluit dat aan het advies van de Raad van State wordt voorgelegd, met ingang van 1 december 2024 uitwerking krijgt wat betreft artikel 1, zodat de betaling van de bijdragen in overeenstemming wordt gebracht met de reeds door de RSZ gevolgde praktijk (een kwestie van rechtszekerheid).

Voor een werknemer die arbeidsongeschikt wordt tijdens zijn wettelijke vakantie, behouden deze dagen vanaf 2024 juridisch het karakter van ziektedagen (artikel 31/2 van de Arbeidsovereenkomstenwet van 3 juli 1978, in werking getreden op 1/1/24). De werknemer is zijn vakantiedagen op die manier niet langer 'kwijt' en kan deze op een later moment (uiterlijk binnen 24 maanden na het vakantiejaar) opnemen.

Om de RSZ-afrekening op deze regeling af te stemmen en dus ook de dagen die in 2024 niet werden opgenomen, aan bijdragen te kunnen onderwerpen (hoewel strikt genomen het artikel 23 van de RSZ reeds volstaat om de bijdrage te kunnen innen), moest het artikel 1 iets vroeger in werking treden op 1 december 2024, omdat pas tegen het einde van het jaar de afrekening van het vakantiegeld voor die dagen gebeurt. De overige artikelen van het KB staan los van die afrekening en kunnen dus in werking treden op 1/1/25.

Deze artikelen treden ook retroactief in werking, maar aangezien de berekening pas op het einde van elk jaar gebeurt met de afrekening van het vakantiegeld, is er in de praktijk geen sprake van retroactiviteit.”

4.3. Wat de artikelen 2 en 3 betreft, gaat de gemachtigde uit van het standpunt dat er geen daadwerkelijke retroactiviteit is, aangezien de berekening pas op het einde van het jaar plaatsvindt. Indien de retroactiviteit niet nodig is, dient er in ieder geval van te worden afgezien. Daarbij komt dat er, in het geval wel sprake is van terugwerkende kracht, ten aanzien van de betrokken personen verkregen situaties inzake de werkbonus en de bijdrageverminderingen worden aangetast.

4.4. Aan de gemachtigde werd gevraagd om meer uitleg te verschaffen over de luidens zijn toelichtingen reeds bestaande administratieve praktijk met betrekking tot de RSZ-afrekening op basis van artikel 23 van de wet van 27 juni 1969, waarvoor artikel 1 van het te nemen besluit met terugwerkende kracht in werking zou treden. De gemachtigde antwoordde hierop als volgt:

“De algemene regel van artikel 23 van de wet van 27 juni 1969 is :

‘Art. 23. § 1. De bijdrage van de werknemer wordt door de werkgever bij iedere betaling van het loon ingehouden. Deze is aan de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid die bijdrage verschuldigd, samen met de zijne.’

Het bedrag aan enkel vakantiegeld kan zo aangegeven worden op het moment dat het wordt uitbetaald, en niet op het moment dat die vakantiedagen zouden worden opgenomen. Als de RSZ pas de bijdragen zou innen op het moment dat de bediende zijn overgedragen vakantiedagen effectief opneemt, is het vakantiegeld al uitbetaald, waardoor een inhouding van de werknemersbijdragen niet meer mogelijk is. Ook kan de bediende ondertussen van werkgever veranderd zijn, waardoor de RSZ een invordering zou moeten doen bij zijn vorige werkgever.”

Met dit antwoord kan niet worden ingestemd. Artikel 23 van de wet van 27 juni 1969 bepaalt wanneer de werknemersbijdrage dient te worden ingehouden van het loon en doorgestort aan de RSZ, maar bepaalt niet hoe deze bijdrage dient te worden berekend of wat voor deze berekening als “loon” dient te worden beschouwd. Het is precies deze ontworpen regeling die dat beoogt en die zo het betreffende vakantiegeld bijdrageplichtig maakt.

Voor de terugwerkende kracht waarin het ontwerp voorziet, zou een verantwoording moeten kunnen worden geboden die verder reikt dan een loutere verwijzing naar het tijdstip vanaf wanneer de betrokken bijdragen effectief door de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid worden geïnd. De afdeling Wetgeving van de Raad van State heeft er in het verleden meermaals op gewezen dat het procedé waarbij een regeling onmiddellijk wordt ingevoerd zonder de totstandkoming van de noodzakelijke decretale of reglementaire basis af te wachten, en aan die laatste dan, wanneer zij uiteindelijk tot stand komt, terugwerkende kracht te verlenen voor zoveel tijd als nodig is om de reeds gangbare praktijk te bevestigen, in beginsel niet toelaatbaar is. Dit is vooreerst het geval, omdat met dat procedé wordt afgeweken van de normale regels die moeten worden gevolgd bij de totstandkoming van reglementaire bepalingen en aldus die regels dreigen te worden uitgehold, ten tweede, omdat erdoor de beslissingsbevoegdheid van de Koning in sommige gevallen feitelijk aan banden wordt gelegd, ten derde, omdat de inhoud van de nieuwe meegedeelde regelgeving niet wordt bekendgemaakt op een wijze als bedoeld bij artikel 190 van de Grondwet

en, ten slotte, omdat het gevolgde procedé een bron van rechtsonzekerheid is voor de bestemmingen van de betrokken normen.

Het feit dat artikel 67*bis* van het koninklijk besluit van 30 maart 1967 reeds in werking is getreden, biedt evenmin een afdoende grondslag om aan het te nemen besluit retroactieve werking toe te kennen.

4.5. Aangezien de artikelen 1 tot 3 van het ontwerpbesluit in het geval van terugwerkende kracht reeds verkregen situaties aantasten, valt niet in te zien hoe deze bepalingen als voordelig voor de betrokken personen kunnen worden aangemerkt. Evenmin blijkt dat de retroactiviteit past in één van de andere in opmerking 4.1 genoemde gevallen.

Uit het voorgaande volgt dat voor alle artikelen van het te nemen besluit van de terugwerkende kracht dient te worden afgezien.

*

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE DU PROJET

2. Le projet d'arrêté royal modifie l'article 19, § 1er, de l'arrêté royal du 28 novembre 1969 'pris en exécution de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs' (article 1er). Le pécule de vacances qui correspond à la rémunération et qui est payé en décembre de l'année de vacances aux employés qui, en raison d'une incapacité de travail, n'ont pas pu prendre (entièrement) leurs jours de vacances, est ainsi dorénavant - par dérogation à la loi du 12 avril 1965 'concernant la protection de la rémunération des travailleurs' - considéré comme rémunération au sens de la législation relative à la sécurité sociale. Il s'agit notamment du pécule de vacances qui est dû en vertu de l'article 67bis de l'arrêté royal du 30 mars 1967 'déterminant les modalités générales d'exécution des lois relatives aux vacances annuelles des travailleurs salariés'. Cette modification a pour effet de soumettre ce pécule de vacances aux cotisations de sécurité sociale.

En outre, le projet modifie l'arrêté royal du 17 janvier 2000 'pris en exécution de l'article 2 de la loi du 20 décembre 1999 visant à octroyer un bonus à l'emploi aux travailleurs salariés ayant un bas salaire et d'autres réductions des cotisations personnelles de sécurité sociale' et l'arrêté royal du 16 mai 2003 'pris en exécution du Chapitre 7 du Titre IV de la loi-programme du 24 décembre 2002 (I), visant à harmoniser et à simplifier les régimes de réductions de cotisations de sécurité sociale' (respectivement, les articles 2 et 3). Conformément aux dispositions à adopter, le pécule de vacances visé à l'article 67bis, alinéa 2, de l'arrêté royal du 30 mars 1967 n'est pas pris en considération pour le calcul du salaire de référence pour le bonus à l'emploi et pour la base de calcul des réductions de cotisations. Par ailleurs, les jours de vacances qui sont pris après l'année de vacances conformément à l'article 64, 1°/1, du même arrêté, sont exclus de ces bases de calcul.

Les dispositions produisent leurs effets le 1er janvier 2025, à l'exception de l'adaptation de la notion de rémunération, qui produit déjà ses effets le 1er décembre 2024 (article 4).

FONDEMENT JURIDIQUE

3. Conformément au préambule, le projet d'arrêté trouve son fondement juridique dans l'article 14, § 2, de la loi du 27 juin 1969 'révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs', dans l'article 23, alinéa 2, de la loi du 29 juin 1981 'établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés', dans l'article 2, § 2, alinéa 2, de la loi du 20 décembre 1999 'visant à octroyer un bonus à l'emploi aux travailleurs salariés ayant un bas salaire et d'autres réductions des cotisations personnelles de sécurité sociale', et dans l'article 331, alinéa 5, de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002.

EXAMEN DU TEXTE

Article 4

4.1. Selon l'article 4, l'arrêté envisagé produit ses effets le 1er janvier 2025, à l'exception de l'article 1er, qui produit ses effets le 1er décembre 2024. Il est de ce fait conféré un effet rétroactif à l'arrêté envisagé.

L'attribution d'un effet rétroactif aux arrêtés n'est admissible que sous certaines conditions, à savoir soit lorsque la rétroactivité repose sur une base légale, soit lorsqu'elle concerne une règle qui confère des avantages dans le respect du principe de l'égalité, ou lorsqu'elle s'impose pour assurer la continuité ou le bon fonctionnement de l'administration, et ne porte pas atteinte, en principe, à des situations acquises.

La rétroactivité ne peut être admise que si elle peut entrer dans l'une des hypothèses énumérées.

4.2. Invité à justifier la rétroactivité, le délégué a répondu ce qui suit :

« Het koninklijk besluit van 8 februari 2023 (tot wijziging van de artikelen 3, 35, 46, 60, 64, 66 en 68 en de invoering van een artikel 67*bis* in het koninklijk besluit van 30 maart 1967 tot bepaling van de algemene uitvoeringsmodaliteiten van de wetten betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers) is in werking getreden op 1 januari 2023 en is voor de eerste keer van toepassing op het vakantiejaar 2024, met als vakantiedienstjaar 2023.

Vakantiegeld voor niet-opgenomen vakantiedagen in 2024 is dus reeds uitbetaald in december 2024. Het is daarom noodzakelijk dat het koninklijk besluit dat aan het advies van de Raad van State wordt voorgelegd, met ingang van 1 december 2024 uitwerking krijgt wat betreft artikel 1, zodat de betaling van de bijdragen in overeenstemming wordt gebracht met de reeds door de RSZ gevolgde praktijk (een kwestie van rechtszekerheid).

Voor een werknemer die arbeidsongeschikt wordt tijdens zijn wettelijke vakantie, behouden deze dagen vanaf 2024 juridisch het karakter van ziektedagen (artikel 31/2 van de Arbeidsovereenkomstenwet van 3 juli 1978, in werking getreden op 1/1/24). De werknemer is zijn vakantiedagen op die manier niet langer 'kwijt' en kan deze op een later moment (uiterlijk binnen 24 maanden na het vakantiejaar) opnemen.

Om de RSZ-afrekening op deze regeling af te stemmen en dus ook de dagen die in 2024 niet werden opgenomen, aan bijdragen te kunnen onderwerpen (hoewel strikt genomen het artikel 23 van de RSZ reeds volstaat om de bijdrage te kunnen innen), moest het artikel 1 iets vroeger in werking treden op 1 december 2024, omdat pas tegen het einde van het jaar de afrekening van het vakantiegeld voor die dagen gebeurt. De overige artikelen van het KB staan los van die afrekening en kunnen dus in werking treden op 1/1/25.

Deze artikelen treden ook retroactief in werking, maar aangezien de berekening pas op het einde van elk jaar gebeurt met de afrekening van het vakantiegeld, is er in de praktijk geen sprake van retroactiviteit ».

4.3. En ce qui concerne les articles 2 et 3, le délégué considère qu'il n'y a pas de rétroactivité effective, dès lors que le calcul n'intervient qu'à la fin de l'année. Si la rétroactivité n'est pas nécessaire, il convient en tout cas d'y renoncer. Par ailleurs, s'il y a bel et bien rétroactivité, il est porté atteinte, à l'égard des personnes concernées, à des situations acquises en matière de bonus à l'emploi et de réductions de cotisations.

4.4. Il a été demandé au délégué de fournir davantage de précisions concernant la pratique administrative qui existe déjà, selon ses explications, en matière de décompte ONSS en vertu de l'article 23 de la loi du 27 juin 1969, pour laquelle l'article 1er de l'arrêté envisagé entrerait en vigueur avec effet rétroactif. Le délégué a répondu à cette question en ces termes :

« De algemene regel van artikel 23 van de wet van 27 juni 1969 is :

‘Art. 23. § 1. De bijdrage van de werknemer wordt door de werkgever bij iedere betaling van het loon ingehouden. Deze is aan de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid die bijdrage verschuldigd, samen met de zijne.’

Het bedrag aan enkel vakantiegeld kan zo aangegeven worden op het moment dat het wordt uitbetaald, en niet op het moment dat die vakantiedagen zouden worden opgenomen. Als de RSZ pas de bijdragen zou innen op het moment dat de bediende zijn overgedragen vakantiedagen effectief opneemt, is het vakantiegeld al uitbetaald, waardoor een inhouding van de werknemersbijdragen niet meer mogelijk is. Ook kan de bediende ondertussen van werkgever veranderd zijn, waardoor de RSZ een invordering zou moeten doen bij zijn vorige werkgever ».

Cette réponse ne peut être accueillie. L'article 23 de la loi du 27 juin 1969 détermine quand la cotisation du travailleur doit être retenue sur le salaire et versée à l'ONSS, mais ne précise pas comment cette cotisation doit être calculée ni ce qu'il faut considérer comme « salaire » pour ce calcul. C'est précisément le but du présent dispositif en projet, lequel soumet ainsi le pécule de vacances concerné à l'obligation de cotisations.

Pour justifier la rétroactivité prévue par le projet, on ne pourrait se limiter à faire simplement référence au moment à partir duquel les cotisations concernées sont effectivement perçues par l'Office national de sécurité sociale. La section de législation du Conseil d'État a indiqué maintes fois par le passé que le procédé consistant à instaurer immédiatement une mesure, sans attendre l'adoption de la base décrétable ou réglementaire nécessaire, et à conférer ensuite à celle-ci, une fois adoptée, un effet rétroactif pour le temps nécessaire à couvrir de la pratique déjà courante, ne peut pas, en principe, être admis. Il doit être proscrit, en premier lieu, parce que le procédé déroge aux règles normales qui régissent l'adoption de dispositions réglementaires et que ces règles risquent ainsi d'être vidées de leur substance, en deuxième lieu, parce qu'il restreint concrètement dans certains cas le pouvoir de décision du Roi, en troisième lieu, parce que le contenu de la nouvelle réglementation communiquée n'est pas publié conformément à l'article 190 de la Constitution et, enfin, parce que le procédé suivi est source d'insécurité juridique pour les destinataires des normes concernées.

Le fait que l'article 67*bis* de l'arrêté royal du 30 mars 1967 est déjà entré en vigueur ne procure pas non plus de fondement adéquat pour conférer à l'arrêté envisagé un effet rétroactif.

4.5. Les articles 1er à 3 du projet d'arrêté portant atteinte à des situations déjà acquises en cas de rétroactivité, on n'aperçoit pas comment ces dispositions peuvent être qualifiées d'avantageuses pour les personnes concernées. Il ne ressort pas non plus que la rétroactivité s'inscrit dans l'une des autres hypothèses énumérées au point 4.1.

Il découle de ce qui précède qu'il faut renoncer à l'effet rétroactif pour l'ensemble des articles de l'arrêté envisagé.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Ilse ANNÉ

Pierre LEFRANC